

LA CAMPANA DE GRACIA

CABECILLAS CELEBRES.

Caga-reims.

LA MA.

L'home pot prescindir de tot, menos de las mans.

Talléuli las camas y s'enginyará y per medi de un carretó, ab ajuda de las mans, fent rodar un manúbri, 's trasladará cómodament allà hont l'hi dongui la gana.

Arranquéuli la rahó y será boig; pero farà bitllas, ¿Ab qué las farà? Ab las mans.

La má es la part del home més digne, mes útil y mes espressiva.

La má es mes digne que 'l mateix cap de ser la capseta del cervell.

Ab lo cap se menja; ab la má s'afanya 'l menjá.

Ab lo cap se pensa; ab la má s'executa.

Ab la má 's parla, ab la má l'home 's fá respectar dels altres: si la ensenya estesa, sense dir res expresa que 's tracta de una bofetada: si la clou, sense dir res expresa que 's tracta de un cop de puny.

Miris per tot lo mon: contémpis aquest brillantíssim conjunt d'objectes de totes las especies: desde la planta més insignificant sembrada per l'home, fins á l'objecte d'art mes espléndit y complicat, en tot s'hi véu l'obra de la má.

¡Que n'han fet de cosas aquests cinch dits, tant débils, tant delicats, tant primets, tant insignificants!

Gracias á ells l'home salvatje s'ha convertit en civilisat: ells van fabricar la primera fletxa pera cassar moixons, lo primer am pera pescar.... y avuy fabrican canons Krupp ab que cassar homes, y plomas d'acer pera escriure manifestos ab que pescar als pobles.

De la primera cassera y la primera pesca á las últimas.... s'hi extén tota la civilizació: la má del home l'ha obrada!

**

¿No héu observat may á un nen de tetas? Ab los ullets encare aclucats, ell se guardará de pensar, de sentir, ni de voler: es un'ánima que no té memoria, enteniment ni voluntat: no pot fer us encare de las facultats intellectuals: no parla ni escolta: y á pesar de tot, toquéuli la maneta ab lo dit y us l'estrenyarà ab tota la sèva forsa.

¡Ah! es que la sèva ánima es mes tardia que la sèva má en desenvolarse: es que l'home desde que neix, sent en la punta dels dits una véu misteriosa que l'hi diu: — «Agárrat fort, que en aquest mon tot es quèstid d'estrenye.»

Anéu seguint á l'home, y ab la má juga: quan n'ha feta alguna, 'l mestre d'estudi, al darli una palmetada, l'hi indica que la má es la part del cos mes digne de cástich.

Al ferse amich de un altre l'hi allarga la má y encaixa ab ell. Com á mostra de respecte besa la má als seus pares: com á proba d'estimació la besa á sa estimada, y quan ab ella 's casa l'hi dona la má.

En lo teatro, per aplaudir, se val l'home de las mans.

Miréuvos al home tranquil é indiferent, y 'l veuréu ab las mans á la butxaca: miréuvosel excitat, y expresa mes ab las mans que ab la mateixa boca.

Un orador manco, fora un fenómeno.

Demóstenes, Ciceron, Mirabeau, Castelar, sense mans per escampar las ideas, nos farian l'efecte dels lloritos y las cotorras que han après quatre paraulas de memoria.

Quan un home tracta de halagar á un altre, l'hi passa la má per la cara, y 'm jugo la mèva má dreta y ja veyéu per lo dit lo moltíssim que l'estimo, que l'hi fá mes efecte una respallada d'aquestas, que totes las paraulas bonicas que 's troban en lo Diccionari.

Y fins la costum que hi ha de plegar las mans als morts, indica que la part mes útil del home ha fet ja en aquell individu tot lo seu servey.

**

D'aixó aném á las expressions vulgars sobre la má.

Quan á un no l'hi surtan bè las cosas, des-

seguida veuréu que diu: Aquí hi juga la má de la fatalitat.

Tots hauréu sentit parlar en temps revolucionaris de la má de la reacció, de la má del jesuitisme, y en temps de reacció de la férrea má de la tiranía.

La ma de 'n Bismark avuy fá ballar á la Europa com una baldufa.

Estaré má sobre má, 's diu quan l'home no fá res: seuyal que 's necessita la má pera ferse tot, tot absolutament.

Colon podia, abstret en sas meditacions, vislumbrar l'América; pero estava má sobre má, no feya res, somniava: lo dia gran per ell y pèl mon es aquell en que vá posarse la má sobre las cellas pera veure mes bè la desitjada isla de Sant Salvador: lo talent sense la má es un au-cell sense alas.

Tenir las mans foradadas, ser malgastador, es un gran defecte: una má foradada materialment, es una má esguerrada.

Y per acabar.

Diu un ditxo: 's besan mans, que voldrian véure 's cremadas.

¿Y perque s'ha de voler que 's cremin las mans de un home aborrit, y no s'ha de desitjar que se l'hi cremi tot lo cos? A veure que m'ho espliquin!

Los monárquichs mes entusiastas, serán sens dupte 'ls ministros de una monarquía ¿no es veritat?

Donchs agaféu una *Gaceta* de qualsevol dia, llegiu lo primer decret que se 'us presenti, y al cap de vall en lloch de la firma, y del nom del monarca hi veuréu la següent nota: «*Está rubricado de la Real mano.*»

¿Que vol dir aixó?

¡Ah! Que hasta 'ls que per la sèva elevadíssima posició no treballan, tenen la má per la cosa mes útil y necessaria. Ab ella aguantan lo cetro y cobran los milions que 'l país los paga....

Ja ho veuen donchs: ni una má de paper bastaria pera escriure la meytat de lo que pot dirse sobre la má del home.

P. K.

BATALLARAS

Una importantíssima reunió s'ha celebrat en la casa del ilustre orador D. Emilio Castelar.

A ella hi han assistit los homes mes emponents del nostre partit, y han convingut tots en la necesitat que hi ha de que s'organisi, pera sostenir dintre 'l camp de la legalitat y per medis pacífichs mentres siga possible la bandera honrada, que l'intatxable patrici aixecá en la memorable nit del 3 de Janer, ab son eloqüent discurs, que desde molt temps vé considerat com l'única expressió noble, patriótica y práctica de las nostras aspiracions.

Inútil es dir que al costat del honrat patrici hi estém nosaltres, resoltos á secundarlo en tot lo que possible 'ns siga, regoneixentlo are com avants dels últims successos, com á gefe natural de nostra agrupació.

Ni en mans mes expertas ni en talent mes clar pot lo nostre partit posar tota la sèva confiança. Al seu costat, sense que res nos abati, perseverém com ell en los nostres principis, sens impaciencias, sens intemperancias, plens de convicció y de fé y esperantho tot de la opinió, qu'es avuy, á pesar dels pesars, l'única reyna del mon.

Fransa ab la crisis ministerial que are atravessa, nos mostra dos grans homes: lo duch de Broglie y 'l duch de Andifret Pasquier.

No poden queixarse los francesos, tenen dos duchs que l'un los embrolla y l'altre 'ls pesca.

Avuy se posa á la venta en la nostra llibreria la tant reputada novela de D. Manuel Angelon titulada «*La flor de un dia,*» de la qual quedaren agotadas numerosíssimas edicions.

Avants costava l'obra 28 rals; avuy estampada en una elegant edició que forma dos magnífichs tomos en 8.º no val mes que una peseta per tomo.

De modo que al que compra are la popular novela se l'hi regala un duro.

Lo general Bal. asseda ha demanat lo quartel.

Molt aviat se comensa á fer l'Aquiles.

La gran llástima es que en aixó hi falti un Homero.

La societat Romea que funciona en lo teatro del mateix nom, se lluheix.

Los dos balls de máscaras que ha dat en los dos últims dijous, foren una cosa notabilíssima per la bona y escullida concurrencia que hi assistí, per los capritxosos disfrassos de moltes nenas y per la animació que hi reyná durant tota la broma.

En fin, de la societat Romea, pot dirse que ha resolt lo gran problema d'economia doméstica: passar lo temps bé, distretament y molt barato.

Armonias de la present situació:

L'Espanya Católica demana 'l restabliment dels pares jesuitas.

Un altre periódich dels de l'olla, contesta que aixó seria treure 'ls carlins de la montanya per ficarse 'ls un á casa sèva.

Aixó'm fa'l mateix efecte que un duo de fagot y de pandero.

Lo valent Camprubí ha xarpat al cabecilla Caga-rehims.

Com que tractava de resistirse, ab un cop de sabre vá tallarli un tros de nas y mitja galta.

Res! Caricias!

Jo no sé que dirán los altres cabecillas al veure aquestas preferencias!

Durant dos ó tres dias d'aquesta última senmana, 's trasladá 'l Bolsin á la Plassa Nacional.

Grupos... agitació.... fondos que puján.... bolas que corran, etc., etc.

L'autoritat per últim s'ha decidit á disoldre reunions tan agitadas.

¡Ah! Res tant perillós per una situació com la demagogia que ni ha dintre de la situació mateixa.

Un diari de Madrid deya dias endarrera que las senyoras que van alzar lo magnífich arch del carrer d'Alcalá, tractavan de ferlo de pedra en las inmediacions del Prado.

Nosaltres podém afegirhi un detall, que no sabem si será del tot cert.

Se 'ns assegura que 'l Sr. Esteban Collantes, ex-ministre d'avants de la revolució, pagarà la pedra.

Lo *Brusi* diu qu'ell no es partidari de las personas sino dels principis.

Quan nosaltres deyam lo mateix, lo senyor Mañé tenia la gracia de burlarse'nse'n, preguntántnos si á mes dels principis eram també partidaris dels postres.

Com que las burlas son com las professons, permétns que l'hi preguntém si es ell per ventura partidari dels principis, de las postres... y del champagne.

L'HOME DEL VIOLÍ.

(A UN MODERAT DE MOLTS ULLALS.)

Hi havia un músich mes tossut que un matxo, violinista de saraus y festas, que's posava borraixo

en los descansos que tenen las orquestas.

Un dia estant de gresca,
y en mitj de sos companys com ell troneras,
vá fer una juguesca
dihent que 'l violi no té barreras.

Que ab ell notas tant graves donaria
com ab lo contrabaix y la viola,
y de mitjantas tantas com voldria
y en quan á altas, digué, entre la tabola,
me servirán de pauta
las notas mes agudas de la flauta.

«Tot depen de las clavias!... las afluixas
> y donas notas baixas que t' escriuixas,
> y es al revés d' aixó si las estiras
> que t' surtan notas altas que t' admiras!

«Senyors, lo violi tocat ab tiento
> es mes que un instrument, es un portento,
> y aqui vaig á probarho
> si es que vostes no hi tenen cap reparo.»

Y comensant la proba,
mentres tocá ab las cordas destrempadas,
no vá pas succehirli cosa nova...
notas desafinadas
y tot alló que 'l bon sentit reproba,
van fer riure als companys varias vegadas.

Quan l' instrument en lo seu punt estava,
francament engrescava:

las notas que donava n' eran puras
l'armonia mes dolsa 's destacava
y las gradacions surgian ben seguras.

«Are vá 'l punt mes alt digué l' artista
> tant alt senyors, que 'l perderán de vista.»
> y cargolant la clávia, ja comensa
> y ferit l'instrument grinyols ne llenca
> com una furia apesurada y trista.

«Aixó no es res encare
veuran... ja veuran are...»

y cargola la clávia que cargola
y 'l violi grinyola que grinyola...
gemechs recargolats com d' una mare
que mira al seu fillet en l' agonia,
crits de dolor que l' ánima afligeixen,
sospirs que 'l cor esqueixen,
lo músich escampava en sa porfia.

«Y tot aixó no es res» ne repetia.
entusiasmat per l' infernal efecte,
y cargolant la clávia sens respecte;
fins que al últim, cansada
de véur' es de aquest modo cargolada,
la corda un ¡ay! arrenca,
tibanta se l' hi trenca
y á la cara l' hi dona una fiblada.

Al sentirse l' insult, se desespera
y llenca 'l violi: sos companys riuen
al veure del artista la quimera;
y 'ls mes sossegats d' ells aixis l' hi diuen:

«Minyó no busquis may la tiranía,
perque si un dia pots, un altre dia
s' acaba la paciència
y tot se'n vá á la lluna de Valencia.»

P. K.

REPICHS

Lo senyor Rojo Arias, director de «*La Bandera Espanyola*» envia á la censura del Govern civil de Madrid lo célebre article de FIGARO «*Que me prohiban este*» y 'ls censors, ilustres homes de lletres, ab motiu de anar sense firma 'l desconeixen y l' hi negan lo passe.

La «*Bandera Espanyola*» duya l' endemá 'l següent suelto:

«Dos ases van atropellar ahir al eminent crítich D. Joseph de Larra en lo carrer Major, número tants.»

A las pocas horas já tenia 'l senyor Rojo Arias los padrins pèl desafio.

A veure si la *Bandera espanyola*, are tindrà que dir:

«Dos ases han atropellat al nostre director.»

Lo ministre de Gracia y Justicia reposa á tots los empleats cessants en 1868.

Als que tenen de deixar la menjadora, de segur que aixó no 'ls farà gracia ni justicia.

—Bé: ¿pujarán ó no pujarán los moderats?...

—Jo crech que fins pèl Setembre.

—Y aixó perque?

—Perque fins llavors no serán prou madurs.

SANTS.

¿Quin es lo sant mes fiero?—Sant Lleó.

¿Y 'l sant que se 'n poden fer unas estovalas?—Sant Lino.

Y 'l sant que podria l'uhirse mes que tots?—Sant Lluis.

¿Y 'l sant que 's menja las ovellas del pastor?—Sant Llop.

¿Y 'l que tè mes cervell?—Sant Magí.

¿Y 'l sant mes bó per cabo de gastadors?—Sant Marcial.

SONET.

Quan veig tos negres ulls com una mora
brillants com dos estels en nit serena,
quan miro ton semblant com lluna plena
que llansa resplendor fascinadora:

Quan miro la figura seductora
de ton cos tornejat, hermosa nena,
y de ton ros cabell la grossa trena
que seduheix, encanta y enamora:

Quan veig que per tu perden lo sossego
los agraciats donzells que ab tu s' arriman,
que jo 't puga mirar á Dèu l' hi prego
perque pots figurarte desde luego
que si veig qu' ets hermosa y que t' estimo
es perque tinch bons ulls y no soch cego.

M. P.

Perque vegin los rasgos d' honradés dels
noys que venen la CAMPANA.

Un senyor vá per comprarla, y en lloch de
una pessa de dos dona al noy una pesseta.

—Miri senyor que s' equivoca, diu lo noy:
m' ha dat una pesseta per comte de dos quartos.

—Está bè! ja que m' ho avisas, vaig á premiar la tèva honradés regalántela.

—Gracias exclama 'l noy molt alegre.

Y al veure que 'l senyor gira qua per anár-s'en l' hi diu:

—Ey! senyor: are 'm déu los dos quartos de la CAMPANA.

L' altre dia va casarse un estudiant de 18
anys ab una vella de 50, que ja es avia.

L' endemá esquellots... municipals per impedirho... comisions á ca la Ciutat, etc., etc.

Res... enveja dels estudiants.

En bodas d' aquestas, millor qu' esquellots
fora cantar en la casa dels núvis aque'la célebre cansó montanyesa titulada *La vella*, que acaba dihent:

«Lo dilluns feyan los tractes

»lo dimars casats están,

»lo dimecres cau malalta

»lo dijous ja l' enterrám,

»lo seu marit vá al darrera

»ab un fluiol sonant.

«—Ab los diners de la vella

»ne tinch una de quinz' anys.»

Al temps dels frares un noy fill de una bugadera anava á confessarse.

—¿Quantas son l' hi preguntá 'l confés, las personas de la Santísima Trinitat?

—Trenta vuyt, y á totas ellas la mare 'ls renta la roba.

—Aixó noy, déus voler dir que son los frares de la Trinitat.

—Ay, si senyó ¿que per ventura 'ls frares no son personas?

Com que tens un rey al cos
per rey del cor no 'm vols nina;
jojol que á qui no vol caldo
n' hi solen dar tassa y mitja.

B.

LLETRETA.

La filla de ca 'n Tramullas
qu' es casada fa temps há,
ab un fadri sabater
que 's diu Antonet Marfá,
era tant y tant ploraire,
quan ja tenia sis anys,
que sols per la noya rara
l' anomenava 'l vehinat.

Donchs are ella te un noyet,
que dos anys no conta pas,
y ja l' hi dona surretas
per poch que 'l senti plorar.

Res; es alló que molts diuen,
(y á fe es una gran vritat):

¡Lo rector may se recorda
de quan ell era escolá!

En la seva juvenut,
lo senyor Pau Xurinachs,
era un lliberal d' aquells
dels mes entemborinats,
puig, ell, á l' any trenta cinch
va ser un dels quatre gats,
que al sortirne del torin
los convents varen cremar.

Donchs avuy que ja es molt vell,
es l' home mes moderat,
y fins tracta de canallas
á tots los republicans.

Res; es alló que molts diuen
(y á fe es una gran vritat):

¡Lo rector may se recorda
de quan ell era escolá!

Conech una tal Quiteria
que quan tenia quinz' anys,
no faltaba cap diumenje
al teatro ni al sarau,
y era tan gran l' afició
que tenia en lo ballar
que á poguer, dalt de un punxó,
fins, crech que hauria ballat.

Mes, are, te dugas fillas,
y no las deixa anar may
en reunions ni teatros,
y molt menos en saraus.

Res; es alló que molts diuen,
(y á fe es una gran vritat):

¡Lo rector may se recorda
de quan ell era escolá!

BOIXOMPIFAIG.

Si es morís tothom del mon y quedessin no
mes que dos homes, veus' aqui lo que farian.

Si fossen alemanys, s' estarian sense dirse
res, seguts en una taula, bebent xops de cervesa,
mentres quedés cervesa.

Si fossen inglesos, l' un escriuria 'l *Times* y
l' altre 'l llegiria.

Si fossen italians, l' un couria 'ls macarrons
y l' altre tocaria l' arpa.

Si fossen francesos, l' un seria bonapartista
y l' altre republicá.

Y per últim, si fossen espanyols l' un se 'n
aniria al Polo Nort y l' altre al Polo Sur, se
declararian la guerra, y correrian lo mon de
extrém á extrém l' un en busca del altre, morint
de vells ó de rabia sense trobarse may cara á
cara.

Un periódich de Madrid deya dias atrás:

«Lo tornar á pagar al clero, vindrá á costarnos un ull de la cara.»

«No 'u cregui, Senyor méu, digué l' *Imparcial*: l' ull de la cara podria costarnos si, 'ls espanyols tinguéssim cara.»

Qüestions ortogríficas catalanas:

—Cebetes...cebetes....cebetes.....deya un qu' escribia ab es.

Sabatas...sabatas....sabatas... l' hi contestava un dels qu' escribia ab as.

CANTARELLAS.

Si't casas ab mi Joana,
viurém com dos angelets....
sempre trempats y alegrets,
sens que may nos falti.... gana.

P. M.

